

Zadania 3. kola zimnej série 2009/2010

Termín: 23.11.2009

Naša adresa: Riešky, Mgr. Viera Babišová, Gymnázium Grösslingová, Grösslingová 18, 815 69 Bratislava 1

Dnes nastal deň slávnosti. Už od skorého rána sa po uliciach hmýrili ľudia. Každý mal plné ruky práce so svojím stánkom alebo pomáhal svojmu výboru pri výzdobe, alebo pri príprave rôznych hier typických pre túto slávnosť. Inak na tom nebola ani široko ďaleko vychýrená hra. Gvaljska ruanda.

Organizačný výbor gvaljskej ruandy sa pripravoval vo svojom hlavnom stane. Každý nový člen musel zložiť skúšku, ak sa chcel stať členom. Gvaljska ruanda je veľmi starodávna spoločenská hra. Každoročne iba na tejto oslave sa koná turnaj medzi kýmkoľvek, kto sa chce postaviť minuloročnému víťazovi. Ten, kto ho porazí sa stane oficiálnym majstrom, a celý rok zaučuje nových hráčov. Aby sa mohli ďalší rok predviesť. Avšak aby si zaslúžili takejto význačnej pocty, musia najprv vedieť zostrojiť dokonale hrací plán. Každý kto chce, sa o to dnes môže pokúsiť.

Príklad č. 6: Hracou plochou je rovnoramenný trojuholník ABC so základňou AB . Na strane BC je bod D taký, že trojuholník BAD je rovnoramenný so základňou BD a trojuholník ADC je rovnoramenný so základňou AC . No najdôležitejšími sú v celej úlohe vnútorné uhly pôvodného trojuholníka. Ak sa adepti pomýlia práve v uhloch, ich šance sú mizivé. Vedeli by ste im pomôcť?

Hneď pri východe slnka sa Susan zobudila spoločne s myšiakom a hneď pokračovali v ceste. Mali síce prísť už včera ráno, no akosi im to nevyšlo. Včera už od únavy nevládali chodiť, a tak uznali, že rozumnejšie bude pokračovať až ráno. Veď cesty už nemali veľa, možno tak tri štyri hodinky.

Filip vďaka tomu, že Susan ešte stále neprišla, začínal byť nervózny. Celú noc nespál, len čakal, že sa každú chvíľu objaví. Začínala slávnosť a príchod hostí bol ohlásený na desiatu. Filip dúfal, že Susan je v poriadku a je to len obyčajné zdržanie na ceste. Vonku na uliciach dokončovali poslednú výzdobu. Vešali girlandy z čerstvých kvetov a stoly sa plnili všakovakými dobrotami. Filip stál takto pri okne a zasnene hľadel na šťastné tváre ľudí.

Aj on by sa rád tešil tak ako oni. No bránil mu v tom fakt, že skutočne nevedel, čo všetko sa dnes môže stať. Bolo to nebezpečné. Stále rozmýšľal nad tým, či sa rozhodol správne. No ak nie teraz, kedy by zastavil hlavného knihovníka?

Príklad č. 1: Aby sa aspoň trochu rozptýlil, alebo to možno robil z netrepezlivosti, pozeral sa z času na čas na svoje hodinky. Boli to iba obyčajné digitálne hodinky, ale bola to jediná vec, ktorú si priniesol zo sveta ľudí. Prvýkrát sa na ne dnes pozrel presne o ôsmej hodine ránej. Odvtedy, až kým sa mu o deviatej večer nevybila batéria, sa na ne vždy pozrel, keď bol na nich zrkadlový čas. To znamená, že minúty by boli akoby zrkadlovým obrazom hodín a naopak. Koľkokrát sa pozrel na svoje hodinky?

Keďže naposledy videl svoju neter, keď mala štyri roky, nečudo, že si ani nevšimol, keď sa postavila rovno pod okno. Našťastie myšiak vedel, kam má Susan odvieť a tak už o pár minút stála rovno pred svojím strýkom.

Ten ako náhle zbadal myšiaka, vedel, že sa jedná o Susan. Ale možno by na to prišiel aj sám. Podobnosť medzi jej matkou a ňou bola priam doočíbijúca. So slzami v očiach ju objal, a cítil sa taký spokojný, ako už dlho nie. Plán začal pomaly bežať. Nevedel síce, čo konkrétne sa stane, no bolo mu jasné, že najdôležitejšiu úlohu v tom zohrá práve jeho neter.

Susan sa postupne zvitála aj so svojou tetou a takmer s celým mestom, keďže všetci sa potulovali niekde v ich okolí. V kľude sa naraňajkovala. No keď jej ani potom strýko nič nepovedal prišla za ním sama.

„Nehnevaj sa, že sa ťa opýtam tak priamo,“ začala opatrne, „ale sám by si na mojom mieste urobil to isté.“ Filip na ňu spýtavo hľadel, no bolo mu nad slnko jasnejšie, že nie je hlúpa, a skôr, či neskôr bude chcieť vedieť pre akú životu nebezpečnú záležitosť ju dal zavolať. „Takže ako iste vieš, poslal si pre mňa myšiaka a sovu, a tí mi oznámili, že ak okamžite nepôjdem s nimi, tak sa to s tebou skončí veľmi zle...“ Ďalej nepokračovala, len uprene hľadela a čakala.

Filip trochu odmietavo a pomaly začal rozprávať: „Nuž, máš pravdu, nikto by si asi nemal vymýšľať takéto dôvody, keď chce niekoho vidieť. No nebol som si istý, či prídeš, ak sa u teba zjavia dve hovoriace zvieratá a budú ti tvrdiť, že ťa chce vidieť tvoj strýko, o ktorom si v živote nepočula. No uznaj sama, vo vašom svete by si väčšina ľudí pomyslela, že sa im to hádam sníva a miesto toho, aby nad tým trochu porozmýšľali, hneď by bežali do najbližšej nemocnice dať sa vyšetriť. Takže ma nesmierne mrzí, že som ťa vyľakal, ale oslava a pohostenie, ktoré ťa tu dnes čaká ti možno vynahradia všetky útrapy spojené s cestou.“ Filip skončil. Na tvári mal výraz nesmierneho kajúcnika, no v hlave mu prebiehala jedna myšlienka za druhou. Je správne klamať jej. Áno, muselo to tak byť, už bola aj tak dosť vystrašená, a ani on sám si nemohol byť istý, že to tak bude. Ale spravil všetky potrebné opatrenia, aby sa nestala osudová chyba. Ale ak by Susan bola tou za ktorú ju pokladal, nemusela sa ničoho báť, v pravej chvíli všetko pochopí. Bez vysvetľovania.

Teraz by ju to iba zmiatlo. Takto uspokojil svoje svedomie a navonok nedal znať, že v jeho mysli prebieha ukrutný boj. Susan bola unavená, a toto vysvetlenie jej prišlo celkom rozumné. Asi by spravila presne to, čo opísal jej strýko, keby nešlo o vážnu vec. Ale niekde v hlave počula tichučký hlások, ktorý jej vravel, že v tom bude niečo iné. Stále a stále kládol tú istú otázku. Prečo by uniesli sovu, prečo by bol myšiak taký vystrašený. No zahнала ho, veď únos sovy mohol mať milión iných dôvodov. Síce jej práve v tejto chvíli žiadny nenapadol, no to neznamená, že neexistoval.

Aby ju trochu rozveselil, rozhodol sa darovať jej brošňu jej mamy, ktorú dostali spoločne s Katarínou ako svadobný dar. Bola odložená v trezore za portrétom Kataríny v jeho pracovni. Chcel si preskúšať Susanine schopnosti. A tak jej povedal, že tú brošňu jej dá len vtedy, ak otvorí trezor.

Príklad č. 9: Jediné, čo jej prezradil bolo, že musí použiť všetky čísla menšie ako 10000, ktorých súčin cifier je väčší ako 890 a menší ako 900. Potom ich stačí zadať od najmenšieho po najväčšie a brošňa bude jej. Aké čísla použila?

Toto Susan odvieďlo od smutných myšlienok. Začala sa tešiť z privítania, no hneď aj pocítila únavu. Konečne si sadla na gauč a spokojne zaspala.

Myšiak, unavený možno ešte viac, však neoddychoval. Iba čo sa pozdravil s Filipom, hneď bežal do Vlčej nory. Bývali tam jeho a sovini dobrí priatelia a myšiak tam šiel v nádeji, že mu pomôžu vypátrať tých preradných griffinov. No ako sa dalo čakať v takýto slávnostný deň, všetci sa túlili kdesi po meste, a ani by im nenapadlo zostať doma. Takže čo iné mu zostávalo než sa vrátiť? Lenže nájsť jedného vlka medzi davom ľudí, nie je práve najľahšia úloha.

V Centuriu sa taktiež pripravovali na slávnosť, no trochu odlišným spôsobom. Každý si obliekal svoje najlepšie šaty. Zdobili sa zlatom, striebrom, perlami a drahokamami. Totižto, ak raz hlavný knihovník vyhlásil, že všetci sa zúčastnia slávnosti, nikto by si nedovolil neuposlúchnuť tento rozkaz. A ďalším dôvodom bolo aj to, že ak sa odhodlal odísť hlavný knihovník, muselo ísť o niečo v skutku dôležité.

Najväčšie problémy pri príprave im spôsoboval rozsah batožiny. Z Quatilpy dostali vyhlásenie, že veľmi radi všetkých uvítajú, no ich priestorové kapacity sú dosť obmedzené. Jednoducho im dali hranicu. Všetci knihovníci sú totiž preslávení svojimi obrovskými batožinami. Každý jeden má svoju stálu zbierku kníh, ktorá s ním musí putovať na všetkých jeho cestách.

Príklad č. 3: Celkovo môžu zabráť práve 2222 skladov. Tie sú rozmiestnené v štyroch častiach mesta. Nikto presne nevie, aký konkrétny počet skladov je v jednotlivých častiach. Vedia ako vyzerajú tabuľky s počtom skladov v týchto častiach. Problém je však v tom, že už sú veľmi staré, a tak sa z nich nedá vyčítať číslo, ale iba písmená (v Quatilpe kedysi používali abecednú sústavu, a nikto dnes už nevie ako to fungovalo). Sú si však istí, že rovnaké písmeno predstavuje rovnaké číslo. Súčet čísel z týchto tabuliek je $ABCD + BCD + CD + D = 2222$ (čísla nesmú začínať nulou). Aby sa mohli rozdeliť do jednotlivých priestorov, potrebujú zistiť konkrétne hodnoty. Inak by sa mohlo stať, že sa tam všetci dovalia naraz a budú sa snažiť uchmatnúť si pre seba tie najsuchšie priestory. Aký je počet skladov v jednotlivých častiach mesta?

Susan si pospala iba krátku chvíľku, keď ju zobudil príchod jej tety. Ona vôbec netušila skutočný dôvod príchodu netere. Jedného dňa to Filip navrhol a obaja súhlasili. Nerobila si veľkú hlavu, kvôli čomu mala prísť práve teraz. Bola príliš zvedavá na svet, z ktorého odišla tak dávno. Začala sa vypytovať na kadejaké hlúposti. Aké oblečenie je v móde? Čo sa zmenilo? Aké nové zaujímavé veci ľudia objavili? Susan to prišlo nesmierne zábavné a tak len rozprávala a rozprávala, a celkom zabudla na všetky starosti.

Po čase však začala byť aj ona zvedavá a chcela zistiť čo najviac o tejto slávnosti. „Nuž, aby si to pochopila dieťa moje,“ začala Katarína vážne, „toto nie len tak hocijaká slávnosť. Koná sa na počesť písma. Možno sa čuduješ, ale v našom kraji je to tá najdôležitejšia vec. Bez písma by neboli knihy, a bez nich múdrosti. A nebyť ich, tak by naše životy skončili veľmi rýchlo a ani zďaleka by sme nemali hojnosť všetkého čo potrebujeme.“ Susan nechápavo pozerala. Patrila síce medzi milovníkov kníh, no nepripisovala by im až takú dôležitosť. Vraj by bez nich nebola hojnosť, ako to už súvisí s knihami? Vidiac pochybnosť v Susaniných očiach, začala Katarína od začiatku.

„Možno ak ti rozpoviem našu históriu lepšie pochopíš, ako som to myslela.“ Susan prikývla na znak toho, že je pripravená počúvať. Ako iste vieš, svet vznikol pred mnohými miliardami rokov. A dlhé veky trvalo, kým ho obývali prvé živé tvory. No v tej dobe, keď ešte človek nejestvoval, žili všade vôkol zvieratá v harmónii s prírodou. Aj tu na tomto mieste sa vyvíjal život podobne. No s jedným zásadným rozdielom. Zvieratá tu mali vlasné názory a rozum. Aj keď sa ma spýtaš, neviem ti povedať, prečo to tak bolo iba tu. No jedno je isté. Sem, do Krajiny sa nedostal žiaden človek mnoho a mnoho rokov.

Ako si si však všimla, nie je až také ťažké dostať sa sem. Len musíš mať niektorého obyvateľa tejto Krajiny pri sebe. Tým sa mala zaručiť bezpečnosť. Avšak zvieratá narozdiel od ľudí, nepoznali zákernosť, klamstvo a iné zlé vlastnosti, ktorými je ľudská rasa tak skazená. Nuž jedného dňa sem prišiel človek, ktorý netúžil po ničom inom, len po peniazoch.

Príklad č. 8: Bol to starší rybár, ktorý celý svoj život ledva vyžil z toho čo ulovil. Teda aspoň na vonok tak pôsobil. No v skutočnosti žrgľil každý peniaz čo zarobil. Ako každý držgroš, mal v obľube si svoje peniaze prerátavať aspoň raz za týždeň. Všetky ich mal rozdelené v 100 mešoch, pričom v nich boli sumy od 1 do 100 grošov. To aby sa mu ľahšie počítalo. No jedného dňa, keď už viac nemohol odkladať nákup novej rybárskej siete, minul presne takú sumu, že mu zostalo iba 21 z pôvodných 100. Myslíš, že by z nich dokázal vybrať štyri mešce, z ktorých by v dvoch bolo rovnako veľa grošov ako v druhých dvoch?

V tej dobe podnikali obyvatelia Krajiny rôzne expedície. A keďže ich nič neobmedzovalo, po čase sa dostali aj do nášho sveta. Zo začiatku boli opatrní, len ukrytí sledovali tie čudné tvory s dvoma nohami. Nemali voči nim príliš veľkú dôveru. Ich životy sa veľmi líšili od životov ľudí. Príšerne smrdeli a aj ich mestá boli veľmi špinavé. Aby si to Susan lepšie predstavila, Katarína jej prezradila, že mohlo ísť o ranný stredovek z pohľadu našich dejín.

Zvieratá sa rozhodli už viac nezaujímať o týchto tvorov. Nevyzerali práve tak, že by sa od nich mohli niečo naučiť. Bolo by zbytočné riskovať. No vtáci ich predsa len občas sledovali, keby náhodou. Zistili totiž ešte jednu zvláštnosť tohto sveta. Zvieratá tu žili pod nadvládou tých dvojných tvorov. A čo ich najviac prekvapilo, že vôbec nerozprávali. Iba počúvali príkazy v akejsi čudnej reči. Takže sa rozhodli, že vtáci sa ju naučia a potom sa týchto tvorov budú môcť spýtať, prečo v ich krajine zvieratá nerozprávajú.

Po dôkladnom štúdiu, boli vybraní práve traja dobrovoľníci, ktorí mali ísť na výzvedy. Boli to drozd, pes a sliepka. Zvieratá, ktoré sa ľahko stratia v dave. Vybrali sa rovno do najbližšieho mestečka. Rozdelili sa a začali sa ľudí vypytovať po jednom. Asi si vieš predstaviť, ako splynuli s davom. Z každého mesta, kde sa objavili, sa ozýval neskutočný krik. Varovné znamenie, a tak sa radšej rýchlo snažili uniknúť. No niekto bol predsa len rýchlejší.

Prémia: Ešte pred tým ako sa vydali do mesta, nechali zopár drozdov, aby zistili, ako to vyzerá. Zistili, že pôdorys mesta je zhruba kruh. Rozdelili si ho «*Kolko sestier hrá v známej hre Antona Čechova z roku 1901?*» čiarami tak, že ak by mali v tomto kruhu vyznačené ručičkové «*Čo sa dáva na ruku a jednou zo značiek tohoto výrobku je Swatch ?*», tak by v každej vzniknutej časti bol «*Prelož „risultanza“ z taliančiny*» čísel «*Prelož Homos z Gréčtiny*». Ako si rozdelili mesto? Mohli to urobiť viacerími spôsobmi?

(*K riešeniu napíšte aj celé „doplnené“ zadanie.*)

Starý rybár, ktorý mal stánok neďaleko brány myslel veľmi rýchlo. A tak, keď sa mu prihovril hovoriaci vtáčik, jeho prvou reakciou bolo preľaknutie a vresk, no len čo si uvedomil, že by na tom mohol pekne zarobiť, všetka hrôza opadla. Rozbehol sa rovno za výkrikmi, pokúšal sa lapiť toho drozda. Veď nejaký bohatý šľachtic by ho určite kúpil za dobrú cenu a dokonca života by už nemusel pracovať.

Keď drozd zbadal, že sa za ním rybár ponáhľa, išiel mu v ústrety. Pomyslel si, že sa už spamätal a chce sa s ním porozprávať. Uľahčil mu svoje lapanie. Letel rovno v ústrety väzeniu. V priebehu pár minút bol už zavretý v klietke. Až teraz pochopil, čo je to strach a začal volať o pomoc. No v takom hluku, ho nepočuli ani pes a ani sliepka. Tí mali viac šťastia. Každý koho stretli, bol príliš vydesený, aby ich sledoval.

Ako náhle si uvedomili, že je to beznádejné, odišli z mesta, na dohodnuté miesto, kde sa mali stretnúť najneskôr do západu slnka. Avšak drozd neprišiel, ani do západu slnka. Keďže zvieratá vždy dodržali dohodu, znamenalo to, že sa drozdovi muselo stať niečo zlé. Takže po pár dňoch sa trochu početnejšia výprava rozhodla nájsť drozda. Boli poučení a už sa nikto nesnažil oslovovať ľudí. Iba opatrne prechádzali pomedzi nimi a počúvali ich rozhovory, či nezačujú niečo dôležité.

Príklad č. 7: Štyria obchodníci postávali pri vchode malého hostinca. Nadmieru sa rozčuľovali tomu novému objavu. Vraj rozprávajúci vták. Taká hlúposť. No niečo neslýchané. Ako to, že mu za taký podvod platia? Avšak každý z nich tajne túžil po získaní tohto vtáka. A najviac sa hnevali preto, že sa ho všetci pokúsili ukradnúť. Presne tak, no na ich prekvapenie v domčeku, kde býval rybár, nebolo živej duše. Iba zopár mešcov s peniazmi, ktoré sa mu pravdepodobne nezmetili do koča. Všetci štyria o nich vedeli, no jeden z nich ich vzal a teraz sa obhajovali:

Janus:

1. Ja som ich neukradol.
2. Prišiel som do chatrče neskôr ako Kornélius.
3. Joseph prišiel do chatrče ešte neskôr ako ja.

Kornélius:

4. Ja nič ja muzikant.
5. Do chatrče som prišiel, keď tam Janus už bol.
6. Joseph prišiel posledný.

Traian:

7. Ja som žiadne peniaze nevzal.
8. Janus a Kornélius raz klamali.
9. Prišiel som až po Josephovi.

Joseph:

10. Ja som nevinný.
11. Do chatrče som prišiel posledný, keď už žiadne peniaze neboli.
12. Prvý prišiel do chatrče Kornélius.

Neskôr vyšlo najavo, že iba ten, ktorý prišiel posledný do chatrče, hovoril nič iné len pravdu, ostatní práve raz zaluhali. Kto má teraz rybárovo peniaze?

Netrvalo dlho a zistili ako sa veci majú. Hneď sa aj vybrali do prístavu, kde kotvila jeho loď, a kde sa mal údajne nachádzať ten zázrak prírody. Tak označovali nášho drozda. Veľmi ľahko sa dalo rozpoznať, o ktorú loď ide. Rady ľudí sa tlačili, aby mohli zbadať takúto raritu. No pri takom počte ľudí, by sa zvieratám asi len veľmi ťažko vyslobodzovalo drozda. Rozhodli sa počkať do večera, keď už všetci spia. Potichučky sa vkradli na loď a dostali do kajuty rybára Drega. Otvorili klietku a drozd bol voľný.

Nanešťastie mal Dreg veľmi pozorný sluch a aj to malé zašramotenie zámku na klietke ho zobudilo. Hneď vstal a bežal za drozdom. Zvieratá si to vôbec nevšimli. Boli o dosť rýchlejšie a preto sa nebáli, že by ich mohol dohnať. No práve keď prechádzali hranicou medzi Krajinou a svetom ľudí sa nachádzal rybár v dostatočnej blízkosti na to, aby ho prepustila. Ocitol sa v Krajine, ale bežal ďalej a vôbec nič si nevšimol. Čochvíľa však utečencov stratil z dohľadu.

Spzoza okien sa ozvali fanfáry a radostné výkriky obyvateľov. Susan aj Katarína sa strhli, pretože pri rozprávaní celkom zabudli na čas. Bolo kúsok po desiatej. Na hlavnom námestí pod oknami sa hmýrilo množstvo ľudí, ktorí postupne vytvárali koridor pre práve prichádzajúcich hostí. Na ich čele stála vysoká chudá postava. Oblečená v šarlátovom plášti. Hlavný knihovník zoskočil veľmi elegantne zo svojho koňa a vykročil v ústrety Filipovi, ktorý tam už na neho čakal.

Spoločne otvorili tohtoročnú slávnosť a vydali sa na oficiálnu prehliadku najznámejších atrakcií. Keďže všetci v Krajine obľubovali rôzne múdrosti a hlavolamy, celé námestie bolo posiate drobnými stánkami. Mohli ste tu nájsť šifrovacie súpravy, hlavolamy pre najmenších alebo aj záhadne miznúce predmety. Čokoľvek, čo ste hľadali, tu bolo.

Avšak ani Filip ani Kormus (hlavný knihovník) nemali záujem o tieto hračky. Obaja, hneď ako sa pozdravili, vedeli, že dnes to jeden z nich skončí. A preto dlho netrvalo a Kormus sa zoznámil so Susan. Chcel sa jej zaliečať, aby si získal jej dôveru a mohol z nej vymámiť informácie o privesku. Ako dar jej doniesol krásny náhrdelník zo zlata, striebra a snád stoviek trblietajúcich sa drahokamov. Bolo to najkrajšie čo Susan kedy videla. Ako pavučina boli popretkávané zlaté nitky so striebornými a celý žiaril, lebo v ňom bolo vsadených veľa dobných drahokamov, ktoré vyzerali ako hviezdy. Najlepšia práca z dieľne trpaslíkov a lesných víl.

Susan bola uchvátená, nevedela sa vynadávať na túto nádheru. Veľmi ju zaujímalo, koľko tam vlastne je tých kameňov. A na to jej odpovedal knihovník, ako inak, tiež otázkou.

Príklad č. 5: „Počet kameňov vo vašom náhrdelníku je počet všetkých osudových čísel. Osudové čísla sú také, ktorých cifry sa smerom zľava doprava znižujú. Navyše osudové čísla môžu byť len dvoj alebo trociferné. Už viete, koľko kameňov máte v náhrdelníku.“ Vedeli by ste to aj vy?

Samozrejme, že Susan to vedela v priebehu pár sekúnd. Potešená takým pekným číslom sa usmievala ešte viac, ak to vôbec je možné. Knihovník jej navrhol, aby si náhrdelník vyskúšala aby sa mohol pokochať tou krásou. Pretože ako povedal, ani krásny šperk nemôže byť krásny bez ženy, ktorá by ho nosila. Vedel čo povedať, aby zapôsobil, a tak Susan, trochu sa červenajúc, si ho nechala nasadiť.

V momente, keď jej ho Kormus zapínal, nemohol si nevšimnúť iný privesok, čo mala na retiazke. Bol to ten privesok, čo jej zanechal Hole a ktorý si našla v škatuľke, čo vypadla z komína tesne pred príchodom sovy a myšiaka. Nebol príliš veľký, no bol prepracovaný do najmenších detailov a v strede mal zasadený zvláštny kameň. Nedala sa určiť farba a ani druh kameňa. Keď ste sa naň pozreli, pripadal vám krásny, priam sa dalo topiť v jeho hĺbke. Hypnotizoval, no nedalo sa to vysvetliť.

Kormus pochopil, o čo sa jedná. No nič nedal zvať a aj naďalej sa tváril nadmieru spokojný so svojím darom. Len tak nedbalo sa spýtal, čo je to za pekný privesok, ktorý Susan má. Ona úplne pri tom všetkom zabudla na privesok. Vôbec nad tým nerozmýšľala. Sama vlastne nevedela, čo má odpovedať. Určite nemohla hovoriť o záhadnom chlapíkovi, ktorého existencia nebola celkom istá. Odvetila, že ho má od mamy.

Viac sa nepýtal. Videl zmätok v jej očiach. No nevedel, či to znamená, že vie všetko, alebo nevie nič. Nechcel riskovať. Je tu príliš veľa ľudí. Možno na odľahlejšom mieste by sa pokúsil jej ho zobrať. Tak si zaumienil, že ju musí niekam odlákať. Navrhol jej prechádzku na koňoch niekedy večer, aby sa mohli porozprávať o ľudskom svete. Filip v momente, keď sa Kormus spýtal na privesok, vedel, koľká bije.

Bolo jasné, že ho chce získať. Hneď sa s radosťou ponúkol doprevádzať ich na prechádzke. Cez deň sa už neudialo nič zvláštne. Všetko sa točilo okolo audiencií, otvorenia časti knižnice na počesť slávnosti, otvárania turnajov jednotlivých hier. Iba pobežovanie sem a tam. Bolo potrebné zachovať dekór. To vedeli Filip a aj Kormus. Nech sa má stať čokoľvek, nedozvie sa to nik.

Vzhľadom na takúto vyťaženosť nemal Filip ani minútku na to, aby sa pozoroval so Susan. Večer sa blížil a ani jeden nemal vymyslený plán.

Susan našťastie obišli povinnosti a tak si celý deň mohla užívať zábavu na oslavách. Páčili sa jej všetky hry a hlavolamy a snažila sa vyskúšať ich čo najviac. No problém bol v tom, že sa nevedela odtrhnúť ani od jednej. Všetko ju fascinovalo. Asi najdlhší čas strávila pri stránku, kde sa hádali čísla. Práve, keď k nemu prišla, stáli tam štyria krtkovia.

Príklad č. 4: Boli to krtkovia Ann, Bojko, Caius, a Den. Dohodli sa na jednom prirodzenom čísle.

Ann o ňom povedal, že je dvojciferné.

Bojko o ňom povedal, že je deliteľom čísla 150.

Caius o ňom povedal, že to nie je 150.

Den o ňom povedal, že je deliteľné číslom 25.

Prezradili jej ešte, že jeden z nich je už od narodenia notorický klamár a preto aj teraz klame. Ktorý z nich to bol?

Na to, koľko ľudí a zvierat a kadejakých iných tvorov tu bolo, vládol naokolo pokoj. Každý mal svoju činnosť, na ktorú sa maximálne sústredil. Žiaden zhon. Všetko sa stihlo. Hostia boli zatiaľ spokojní.

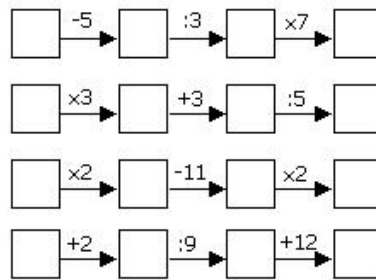
V celom meste mal iba jediný človek problém. Bol to Hole. Prišiel do mesta, pretože cítil, že sa niečo stane. Nevedel síce, že Susan je tu, no nadmieru sa znepokojoval, kvôli návšteve knihovníka aj s celou jeho perepúťou. A ešte k tomu v meste, kde bol starostom Filip.

A práve v tejto chvíli mal veľký problém s bezpečnostným zámkom. Už sa mu podarilo zistiť, ktoré sklady získal hlavný knihovník. Chcel sa dostať k jeho knihám, bol si takmer stopercentne istý, že tam nájde stopy, k čomu sa Kormus odhodlal a hlavne ako to chce spraviť.

Nepočítal však so zámkom a teraz sa mordoval, pretože ako vieme, nebol práve najšikovnejší na počty. Jeho silnou stránkou bola intuícia a skôr jeho brat Karl sa venoval takýmto prízemným veciam, ako ich Hole nazýval.

Príklad č. 2: Nebol to práve najdokonalejší spôsob zabezpečenia, no tu v Quatilpe im celkom stačil. Zámky slúžili maximálne proti deťom, ktoré s obľubou listovali v knihách svojich rodičov a pri tom si pochutnávali na rôznych dobrotách. Ich ruky zanechávali veľmi nepekné stopy na stránkach vzácných kníh. Na zámku bolo 16 políčok, medzi ktorými majú platiť matematické vzťahy ako na obrázku 1. Aby sa zámok otvoril, treba do nich povkladať kocky so správnou hodnotou. Kocky majú hodnoty od 1 do 16. Pomohli by ste Holovi dostať sa do skladu?

Takže tento plán mu nevyšiel. Do skladu sa nedostal. Radšej napísal odkaz pre Karla, aby prišiel a poslal mu ho. Síce v Krajine nemali žiadne technické vymoženosti, ich holubia pošta fungovala dostatočne rýchlo.

Obrázok 1: matematické vzťahy na zámku

Hole sa radšej rozhodol, že vyhľadá Filipa. Možno spoločnými silami vymyslia niečo lepšie. Už sa zmrákal, a tak keď Hole dorazil do domu, nik tam nebol. Nakoniec sa všetci rozhodli ísť na prechádzku. Filip sa natoľko rozplýval nad krásami tunajšieho kraja, že nakoniec všetkých zlákal, čo bolo aj jeho cieľom. Veď čím viac svedkov, tým lepšie. No už nemal čas poprosiť Susan, aby si náhrdelník odložila. Stále to bolo riskantné.

Počasia bolo nadmieru pekné a tak keď sa dostali na čistinku na vrchole najvyššieho vrchu v okolí, naskytl sa im nádherný výhľad na západ slnka. A vtedy sa to stalo. Keď paprsky slnka spočinuli na Susaninom náhrdelníku, stalo sa čosi zvláštne. Akoby celá žiarila, akoby slnko vychádzalo aj z nej samej. Toto trvalo len veľmi krátku chvíľu a preto si to takmer nikto nevšimol. No dvom párom očí, ktoré ju sledovali to neušlo. Kormus aj Filip boli roznako zaskočení, keď to videli. Čakali, čo urobí Susan.

Susan v tej chvíli cítila prívál obrovskej sily. Zo samého stredu až do končekov jej prstov vystreľovali impulzy. Mala pocit, akoby to trvalo celú večnosť. V hlave mala prázdno, bola v stave akéhosi omámenia, keď len cítila, no nad ničím nerozmýšľala. Zapadlo slnko a všetko skončilo. Ale Susan už bola iná. Veľmi jasne si začala spájať jednotlivé súvislosti. Prívesok, nezvyčajné zmiznutie sovy, nervózny strýko, ktorý jej nič nepovedal, no teraz si už jasne uvedomovala, že niečo tajil. Podozrivý knihovník, ktorý mal očividne nejaký iný dôvod na príchod. A tiež ich pohľady, ktoré na ňu upierali celý čas. Akoby čakali, ale obávali sa, akoby bola časovaná bomba.

Začalo to príveskom. To všetko sa deje kvôli nemu. Síce nevedela, čo je na ňom také zvláštne, vedela, že niečo určite. Vyčarila okúzľujúci úsmev a s nie veľkou námahou sa spýtala, či si s ňou niekto nedá závod. Rozhodla sa zistiť viac. A nebála sa, ten krátky okamih spôsobil, že si bola istá, že dokáže čokoľvek.

Dlho nečakala a hneď dostala kladnú odpoveď od svojho strýka aj knihovníka. Napriek tomu, že jej obaja niečo tajili, vedela, že jej strýko je dobrý človek. To však zďaleka nemohla tvrdiť o Kormusovi. Zasmiala sa a odvetila strýkovi, akoby sa nič nedialo, nech radšej zostane s ostatnými, aby sa nestratili. Veď to tu nepoznajú. Jej postačí závod s jednou osobou.

Filip smutne prikývol, nemal žiaden rozumný dôvod, ktorý by predložil pred ostatnými. A tak len dúfal, že to slnko zmenilo niečo a Susan už vie, čo robí. Naopak Kormus priam skákal od radosti ako mu to vychádza. Akonáhle sa zmocní prívesku, hneď si tu urobí poriadky s tým otravným Filipom.

Než sa spamätal, Susan už bola pár metrov pred ním. Nezaháľal a popchol svojho koňa do cvalu. Bol to naozaj strhujúci závod, pretože Susan, napriek tomu, že cestou na čistinku sa ledva udržala na koni, v tejto chvíli vyzerala akoby sa narodila v sedle. No jej cieľom nebolo uštváť Kormusa úplne. Takže zastala, keď už boli v dostatočnej vzdialenosti od ostatných. Nemohla ich ohroziť, keby sa náhodou niečo stalo.

Zosadla, Kormus tiež. Ostažito a pomaly kráčali k sebe. Kormus začal nedbalú konverzáciu o dnešnej slávnosti. Susan zastala. Nemala chuť chodiť okolo horúcej kaše. Začala: „Kormus, ak vás tak smiem volať, povedzte mi, prosím, pravý dôvod vašej návštevy. Nepatrím medzi tých, čo radi strácajú čas bezduchými konverzáciami.“ Kormusa to zarazilo. Myslel si, že on docielil svoje a zistil, že to nebolo jeho šťastie, čo ich vylákalo od ostatných. Bol to zámer tejto osoby, stojacej pred ním. Vedel, že sa niečo muselo zmeniť. Nemal sa ako vykrútiť. „Dôvod mojej návštevy je, že som dúfal, že vás tu možno stretnem.“ Susan sa pousmiala, tak takéto vysvetlenie jej vážne nestačí. „Myslíte si že som hlúpa, Kormus? Nie, že by som sa nepovažovala za dostatočne zaujímavú osobu, no keďže ani ja sama som ešte pred nedávnom nevedela, že sem prídem, ako ste to mohli vedieť vy tak dávno?“

Kormus nevedel čo na to povedať. „No to som v skutku nevedel, bola to len šťastná náhoda. A som veľmi rád, aspoň môj darček sa vám očividne páčil. No myslím si, že váš starý prívesok sa k nemu príliš nehodí. Možno keby ste si ho zložili,“ takže predsa len sa konečne vyjadril. Susan už vedela, o čo mu ide. Chce prívesok. „Asi vás sklame, no podľa mňa je toto spojenie priam okúzľujúce,“ čakala, aký bude ďalší Kormusov krok. „Tak asi vám to poviem na rovinu, rád by som získal váš prívesok. Veľmi sa mi páči. Možno by ste boli ochotná mi ho predať.“ „Toto bol naozaj chabý pokus o klamstvo. Poviem vám len jedno. Ja ho mám tiež veľmi rada, a tak si ho nechám. Nanešťastie pre vás.“ Kormus mal toho už plné zuby. Vezme si ho sám a skoncuje s ňou. Veď je predsa hlavný knihovník, čo už by mu ona mohla urobiť, ten prívesok je jej na nič pokiaľ nie je knihovník. Vykročil k nej. Keď už bol natoľko blízko, že dočiahol na prívesok, omráčila ho silová vlna a odhodila kamsi ďaleko.

Susan nebola o nič menej prekvapená na túto reakciu. Keď sa k nej blížil, len ho chcela udržať v bezpečnej vzdialenosti od seba. No a vo chvíli, keď už sa cítila ohrozená, stalo sa to. Síce nevedela, čo ale vedela ako to ovládať. Myslela, že svojimi pocitmi. No a ako inak si mohla túto hypotézu overiť než pokusom. Takže si zažalala, aby jej povedal Kormus pravdu. Neprišlo to hneď, ale keď sa poriadne sústredila, predsa len sa podarilo. Knihovník chtiac-nechtiac vyšiel s pravdou von. Len tak sa to z neho sypalo. Jedno priznanie za druhým.

Susan bola znechutená nad touto úbohovou osobou. Vrátila sa naspäť do mesta, kde už nervózne čakali Filip, Katarína a Hole, ktorý sa medzitým s nimi o všetkom porozprával. A od tejto chvíle šlo všetko pomerne ľahko. Na svetlo vyšli Kormusove zámery, nik už nechcel, aby bol knihovníkom. Malo to len malý háčik. Kormus bol možno tak v polke svojej vlády ako hlavného knihovníka. Nový nebol vybratý, a aj keby bol, neexistoval spôsob ako niekoho predčasne zbaviť funkcie knihovníka. Jedine smrť. A to bolo príliš, aj keby to bol ten najhorší človek pod slnkom.

Uvalili mu teda domáce väzenie, pod prísny dohľadom. Mal si plniť svoje povinnosti. Nič viac, nič menej. Toto všetko sa udialo počas troch dní. Samozrejme Kormus ani v najmenšom nemal chuť byť v domácom väzení. Chcel nájsť nejaký spôsob, ako sa z toho dostať. Niečo bude určite v knihe.

Až teraz sa k nej dostal. Otvoril ju. A čakal ho obrovský šok. Listy prázdne. Skutočne tam nebolo ani jedno písmenko. Čo teraz? Nemal šancu na únik. Bez knihy nie. Lenže, čo sa stalo?

Ten istý deň sa Susan stretla so svojim otcom. Po tak dlhej dobe sa mu mohla pozrieť do očí. Bola šťastná. Už jej chýbala len mama. Chcela sa s ňou uzmierniť. A tak sa aj stalo. Všetko bolo teraz jednoduchšie. Keď po niečom veľmi túžila, stalo sa to. No otec ju varoval, že privesok nikdy nesmie použiť v hneve a ublížiť niekomu. Vždy konať len dobro.

Zdalo sa, že už sa všetko vráti do starých koľají. Ešte však nastal jeden menší problém. Kormus začal starnúť. Čo by v podstate nebolo natoľko zvláštne, keby nešlo o knihovníka. Tento proces mal začať až po skončení jeho panovania. A jeho okoliu došlo, že viac nie je knihovníkom. To by ich tiež nejak netrápilo, skôr by sa radovali, nebyť faktu, že nový knihovník je v nedohľadne. A bez knihovníka Krajina nemôže fungovať.

Našťastie Karl mal jednu teóriu. Nezveril ju nikomu, len dohodol Susan návštevu v hlavnej knižnici v Centuriu. To byť posledný výlet pre Susan a Christie, kým sa spoločne vrátia do sveta ľudí. Karl ju zaviedol do srdca knižnice, kde bola v sklennej vitríne vystavená kniha, ktorú mohol prečítať len knihovník. Susan to samozrejme nevedela. Karl jej ju ukázal a vyzval ju nech mu niečo prečíta, Susan to vôbec neprišlo zvláštne. Začala čítať, a to bol ten okamih, na ktorý Karl čakal.

Šťastný, toto svoje zistenie prezradil Susan. Iba sa usmiala. Podvedome to asi tušila. Veľa sa zmenilo v jej vnímaní, od kedy mala privesok. Jasnejšie uvažovala a celkovo bola trochu rozvážnejšia a racionálnejšia. V celej Krajine nastali veľké oslavy na počesť prvej knihovníčky v dejinách. Jej vláda bola spravodlivá a najmä trvala oveľa dlhšie ako 100 rokov.